

עֶחָו

הַלְהֵל

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

ולרי בריוסוב

В. Брюсов

СТИХИ

שירים

adolf.goman@gmail.com

ולרי בריוסוב

(1873 – 1924)

Содержание:

תוכן העיניינים:

Краткая биографическая справка

[על ולרי בריוסוב](#)

Сонет к форме

[סונטה אל הצורה](#)

На журчащей Годавери

[על נהר הגודברי המרשרש](#)

Когда былые дни я вижу сквозь туман

[עת תוך הערפל רואה אני עבר](#)

Юному поэту

[למשורר הצעיר](#)

Мучительный дар

[מתת מיסר](#)

Весна (Белая роза дышала...)

[אביב \(השושנה לבנה...\)](#)

Первый снег

[השלג הראשון](#)

Не плачь и не думай

[בלי דמע, בלי רחש](#)

Ассаргадон

[אסרחדון](#)

Моисей

[משה](#)

Женщине

[לאשה](#)

Я (Мой дух не изнемог...)

[אני](#)

Мы (В мире широком, в море шумящем...)

[אנחנו \(ים ושמים...\)](#)

И снова ты

[שוב את](#)

В неконченном здании	<u>בבנין בלתי-גמור</u>
Дон-Жуан	<u>דון ג'ובאני</u>
Данте в Венеции	<u>דנטה בוונציה</u>
Жрец Изиды	<u>כהן של איזיס</u>
Каменщик	<u>הבנאי</u>
Кинжал	<u>פגיון</u>
Фонарики	<u>הפנסים</u>
Помню вечер, помню лето...	<u>קיץ לי זכור וערב...</u>
Грядущие гунны	<u>ההונים העתידיים לבוא</u>
На гранитах	<u>על השחמים</u>
Быть без людей	<u>להיות לבד</u>
Демон самоубийства	<u>דמון של התאבדות</u>
Египетский раб (Я жалкий раб царя...)	<u>עבד מצרי</u>
Sed non satiatus	<u>Sed non satiatus</u>
В Голландии	<u>בהולנד</u>
Мумия	<u>החנוט</u>

Детские упования

[תקנות ילדותיות](#)

Круги на воде

[עגולים על המים](#)

Ultima Thule

[Ultima Thule](#)

Мы — скифы

[אנחנו - סקיטים](#)

В горнем свете

[באור של מעלה](#)

Мир электрона

[עולם של אלקטרון](#)

Краткая биографическая справка

על ולרי בריוסוב

ולרי בריוסוב (1873 - 1924) היה משורר, סופר ומתרגם, היסטוריון תרבות, אחד מאבות המייסדים של הסימבוליזם הרוסי.

בריוסוב נולד למשפחת סוחרים. סבא שלו עוד היה צמית. משפחתו לא יכלה להקדיש זמן רב לחינוכו. הוא שקע בעולם הקריאה, קרא את מיטב ספרות זמנו והשלים לימודיו בגימנסיות מוסקבאיות ידועות ובאוניברסיטה. הוא התעניין במתמטיקה, היסטוריה, פילוסופיה, אך יותר מכל נמשך לספרות.

שיריו הראשונים היו מושפעים מאוד מהמשוררים הדקדנטיים והסימבוליסטים האירופיים בני הזמן (פול ורלן וסטפאן מאלארמה הצרפתים, מוריס מטרלינק ואמיל ורהארן הבלגים, ואדגר אלן פו האמריקאי). שירים אלה אופיינים בשאיפה להתרחקות מהמציאות אל עולם חדש, כמו שהוא ראה אותו ביצירות של הסימבוליסטים הצרפתיים. העיקרון "אומנות למען האומנות" היה לדגל של ליריקת בריוסוב באותה תקופה. יחד עם זאת, הוא כל הזמן חיפש צורות חדשות של השיר, חרוזים אקזוטיים, דימויים לא שגרתיים.

בריוסוב מתקרב למשוררים-סימבוליסטים רוסים ראשונים, נעשה לאחד ממנהלים של בית הוצאה לאור אשר ליכד את חובבי "האומנות החדשה".

משנת 1900 המשורר התעניין בשילוב היסטוריה והמיתולוגיה, אחר כך עבר לרעיונות של אורבניזם. הוא נמשך לא רק לחיי העיר: הוא נרגש מנבואת-לב על השינויים ההולכים ומתקרבים, על התרבות החדשה. שירתו של בריוסוב מאופיינת ברוחב סיגנונות, ידע עצום ובניסויים רבים בתחום הפואטיקה.

בריוסוב נעשה למנהיג של תנועת הסימבוליזם הרוסי. הוא השפיע חזק על הדור החדש של התנועה, כולל המשורר הגדול – אלכסנדר בלוק.

החל משנת 1903 בריוסוב יותר תקופות פונה לנושא ה"אזרחי". דוגמה קלאסית – שיר "הבנאי". בריוסוב שר "הימנונים" ל"הונים העתידיים לבוא", כאשר הוא מודע לכך שהם באים להרוס את התרבות של עולמו, ושהוא עצמו יחד עם עולמו נידון לכליה.

בשנת 1910 והלאה הוא עסוק במידה גדולה יותר בפרוזה ובביקורת הספרותית. מעבודותיו בסקר הספרות חשובים במיוחד אלה שעוסקות בחיים ויצירותיו של אלכסנדר פושקין.

בשנת 1914, עם תחילת מלחמת העולם הראשונה, בריוסוב יוצא לחזית בתור עיתונאי. אבל רבים מחוקרי יצירתו משוכנעים כי תקופה זו הייתה תקופה של משבר רוחני, וכתוצאה מזה – משבר יצירתי של המשורר.

לאחר המהפכה הבולשביקית בשנת 1917, הוא היה מאוהדי המשטר החדש ומתומכיו הגדולים בקרב המשוררים. בריוסוב אף מילא תפקידים בכירים במשרד התרבות הסובייטי. כאות תודה על תמיכתו, הוקם לאחר מותו בית ספר גבוה לשירה במוסקבה שנקרא על שמו.

* * *

בשיריו של בריוסוב הקורא נתקל בשני יסודות מנוגדים: חיוני, אופטימי – אהבה, שמחת עבודה, חיים ויצירה, ומאידך – פסימיות, נבואות כיליון. והגיבור של שיריו הוא מצד אחד – לוחם מלא עוז ומרץ, מצד שני – איש מיואש, הרואה רק שחורות ומוות לפניו. גם בצורת שיריו הוא לא עקבי: פעם אוחז בצורה קלאסית נוקשה, פעם – חדשן, משתמש בחרוזים לא מדויקים, בשיר "חופשי" ברוח של ורהארן האהוב עליו, במשקלים "ארוכים".

מיצירות פרוזה של בריוסוב ידועות ביותר רומנים "מזבח הניצחון" (מחיי רומא במאה הרביעית לספירה, ו"מלאך האש" (מחיי גרמניה במאה השש-עשרה). האופרה שכתב המלחין סרגיי פרוקופייב בשנת 1919 מבוססת על רומן זה.

בריוסוב היה תיאורטיקן חשוב בתחום התרגום האומנותי (הוא שלט ביותר מעשר שפות). בריוסוב תרגם לרוסית יצירות של משוררים וסופרים צרפתים, בלגים, איטלקים, אנגלים, גרמנים, לטביים, פינים, ארמנים ולטינים. הוא תרגם גם מיצירותיהם של גדולי המחזאים. בספרות העברית ידוע בריוסוב בשל תרגומיו לשירי חיים נחמן ביאליק. שיריו של בריוסוב תורגמו לאנגלית וללשונות אירופיות נוספות, אך לעברית תורגמו עד כה רק שירים בודדים.

מהמתורגמן: אני מודה לוולדימיר שיינקין על הערותיו והצעותיו

סוֹנֶטָה אֶל הַצּוֹרָה

בֵּין מִתְאַרֵּוּ לְנִיחּוּחַ שֶׁל פֶּרֶחַ
יִשְׁנֶם קְשָׁרִים שׁוֹלְטִים וְעַדִּינִים.
כֶּה לְהַבְחִין בְּבֶרֶק יְהֻלּוּמִים
בְּלִי לְלִטְשׁ פְּאוֹת הַגְּבִישׁ אֵין דֶּרֶךְ.

כֶּה דְמוּת שְׁמִשְׁנָה צִלְלִית וְרִים
בְּהִזְיָה זְרִיזָה כְּעֻנָּיִם

Сонет к форме

Есть тонкие властительные связи
Меж контуром и запахом цветка.
Так бриллиант невидим нам, пока
Под гранями не оживет в алмазе.

Так образы изменчивых фантазий,
Бегущие, как в небе облака,

Окаменев, живут потом века
В отточенной и завершенной фразе.

И я хочу, чтоб все мои мечты,
Дошедшие до слова и до света,
Нашли себе желанные черты.

Пускай мой друг, разрезав том поэта,
Упьется в нем и стройностью сонета,
И буквами спокойной красоты!

На журчащей Годавери

Лист широкий, лист банана,
На журчащей Годавери,
Тихим утром - рано, рано -
Помоги любви и вере!

Орхидеи и мимозы
Уносятся по сонным волнам,
Осуши надеждой слезы,
Сохрани венок мой полным.

И когда, в дали тумана,
Потеряю я из виду
Лист широкий, лист банана,
Я молиться в поле выйду;

В честь твою, богиня Счастья,
В честь твою, суровый Кама,
Серьги, кольца и запястья

כְּשֶׁתִּתְאַבֵּן תַּחִּיהַּ מֵאוֹת שָׁנִים
בְּתוֹךְ מִשְׁפָּט מְשָׁלֵם חֲרוּת בְּכָרָךְ.

לֹאִי כָּל חִלּוּמֵי נְטוּל צוּרָה
יִקְרָם קוּיִם יָאִים וְנֵעַם סִכָּר,
יִגִּיעַ לְמִלָּה וּלְאִוְרָה.

וְלוֹ יִהְיֶה רְעִי קוֹרֵא הַסֵּפֶר
שֶׁבַע עֶנְג מִסּוּנָטָה - מִהַשְׁפָּר
שֶׁל אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹוֹת, מִשְׁגֵּב תְּאֲרָה!

1895

על נהר הגודברי המרשרש

הוֹ, עֲלֶה רָחֵב בְּנִנָּה
עַל נְהַר הַגּוֹדְבְּרִי,
הוֹ, עֲזֹר לְאַמוּנָה נָא
וּלְאַהֲבָה זוֹ בְּסָרִי!

כְּשֶׁתִּתְקַח פְּרָחִים כָּרְגַע,
כְּשֶׁתִּשָּׂא זְרִי קְדִימָה,
שְׁמֹר עַל שְׁלֵמוֹתוֹ מְפֹגַע,
בְּתִקְוָה נִגֵּב לִי דָמַע.

עֲרַפֵּל יִסְתִּיר מַעִין
הָעֲלֶה רָחֵב בְּנִנָּה,
וְאַצֵּא אֶל נִיר וְעֵין,
אֶתְפַּלֵּל בְּשִׁקְט שְׁמָה.

לְכַבֹּדְךָ, אֵלֶּת הָאֶשֶׁר,
לְכַבֹּד קָמָה – אֶל מַפְרִיחַ
עֲדִים עַל סֶרֶט מְשִׁי

Положу пред входом храма.

Лист широкий, лист банана,
Если ж ты обронишь ношу,
Тихим утром - рано, рано -
Амулеты все я сброшу.

По журчащей Годавери
Я пойду, верна печали,
И к безумной баядере
Снизойдет богиня Кали!

* * *

Когда бывшие дни я вижу сквозь туман,
Мне кажется всегда - то не мое бывшее,
А лишь прочитанный восторженный роман.

И странно мне теперь, в томительном покое,
Припомнить блеск побед и боль заживших ран:
И сердце, и мечты, и все во мне - иное...

Напрасен поздний зов когда-то милых лиц,
Не воскресить мечты, мелькнувшей и прожитой,-
От горя и любви остался ряд страниц!

И я иду вперед дорогою открытой,
Вокруг меня темно, а сзади блеск зарниц...
Но неизменен путь звезды ее орбитой.

במקדש שלי אניח.

אולם אם יפלו מימזות,
סחלבים אל תוף הזרם,
אז אפשט כל הקמעות
בתחילת זריחה באלם.

ומלאת עצבות אצא לי
אל מימי הגודברי,
ואלת המות קלי
תרחם על בידרה!

1894

עת תוף הערפל רואה אני עבר

עת תוף הערפל רואה אני עבר,
תמיד נדמה תמונה לי לא מפרת,
רק סוג רומן מלהיב נקרא מכבר.

מוזר לי בשלוח לגעת במזכרת –
זיו נחונות, כאב של פצעים אשר נצבר:
לבי, חלומותי – הכל עקשו אחרת...

לשוא קריאת פנים דאז לי חביבות,
חלום אשר חלף מאוב לקום מנוע –
מצער, מחיבה נשאר רק טור שורות!

הדרך לפני, אני ממשיך לנוע,
סביבי מחשך, ומאחור הבהק אורות...
אולם מסלול של הכוכב נשאר קבוע.

1895

Юному поэту

Юноша бледный со взором горящим,
Ныне даю я тебе три завета:
Первый прими: не живи настоящим,
Только грядущее - область поэта.
Помни второй: никому не сочувствуй,
Сам же себя полюби беспрдельно.
Третий храни: поклоняйся искусству,
Только ему, безраздумно, бесцельно.
Юноша бледный со взором смущенным!
Если ты примешь моих три завета,
Молча паду я бойцом побежденным,
Зная, что в мире оставлю поэта.

Мучительный дар

И ношусь, крылатый вздох,
Меж землей и небесами.

Е.Баратынский

Мучительный дар даровали мне боги,
Поставив меня на таинственной грани.
И вот я блуждаю в безумной тревоге,
И вот я томлюсь от больных ожиданий.

Нездешнего мира мне слышатся звуки,
Шаги эвменид и пророчества ламий...
Но тщетно с мольбой простираю я руки,

למשורר הצעיר

עלם חור עם מבט כְּשֶׁלֶהֶבֶת,
ג' מצוות תקבל נא כְּרָגֶע:
הִרְאִשׁוֹנָה – שְׂכַח דְּקָה שְׁחוּלָפֶת,
למשורר - הַעֲתִיד, הוא הִרְקֵע.
זְכֹר הַשְׁנִיָּה: וְאַהֲבֵת כְּמוֹךְ
לַעֲצֻמָּךְ, לְזוּלַת הַשָּׂאֵר צֶעֶר,
קַח הַשְׁלִישִׁית: אֲמָנוּת – היא אלה,
וְלַעֲבֹד אוֹתָהּ חֵק לָךְ, נֶעֱר.
עלם חור עם הסוס בְּעֵינִים!
אם רק תִּרְאֶה בָּהֶן צו מְלַמַּעֲלָה,
חֲרַשׁ הַבַּס אֶתְמוּטֵט עַל בְּרָכִים
בִּידִיעָה: יֵשׁ מִי שִׁיר יֵשׁא הַלָּאָה.

1896

מתת מיסר

אֵץ אֲנִי, אֲנַחָה מְכַנְפֶּת,
בֵּין שָׁמַיִם לָאָרֶץ.
י.ברטינסקי

מתת מיסר לי אלים הַעֲנִיקוּ,
הַצִּיבוּ אוֹתִי עַל הַגְּבוּל לֹא יְדוּע.
אֲנִי כָּאֵן תּוֹעָה, דָּאָגוֹת לִי הַעִיקוּ,
עוֹרֵג בְּתִקְוָה חוֹלְנִית, לֹא רָגוּע.

צִלִּילִים מַעוֹלָם לֹא מִכָּר בְּאֲזָנִים,
פִּסְעֵי אֲוִמְנִידוֹת וְלַמִּיּוֹת שְׁמַעֲתִי, *
אך למה כל זֶה? שָׁוָא הוֹשָׁטֵתִי יְדִים,

Невидимо стени стоят между нами.

כִּי רַק בְּכַתְלִים לֹא-נִרְאִים לִי נִתְקַעְתִּי.

Земля мне чужда, небеса недоступны,
Мечты навсегда, навсегда невозможны.
Мои упования пред небом преступны,
Мои вдохновенья пред небом ничтожны!

הָאָרֶץ זָרָה, לְמָרוֹם לֹא אֲגִיעַ,
תְּקוּוֹת לְמַמָּשׁ לֹא אוּכַל כְּבָר לְנַצַּח,
וּפֶשַׁע הֵן , כָּל צְפוּיֹתַי מֵרַקִיעַ,
וְהִשְׁרָאוֹתַי לְמָרוֹם – עֲזוֹת מַצַּח.

1895

* אָמוּנִידוֹת – אֱלֹהֵי הַנֶּקֶם, לְמִיּוֹת – מַפְלְצוֹת
(חֲצִי אִשָּׁה, חֲצִי נָחֵשׁ) בְּמִיתוּלוֹגִיָּה יוּוֹנִית

Весна (Белая роза дышала...)

אָבִיב (הַשּׁוֹשְׁנָה לְבָנָה...)

Белая роза дышала на тонком стебле.
Девушка вензель чертила на зимнем стекле.

הַשּׁוֹשְׁנָה לְבָנָה בְּעֻצִּץ עַל קֶנֶה דַּק נִשְׁמָה.
עַל הַזְכוּכִית הַחֲרָפִית שֶׁרֻטְטָה אֵיזָה שֵׁם הָעֵלְמָה.

Голуби реяли смутно сквозь призрачный снег.
Грезы томили все утро предчувствием нег.

בְּתוֹךְ הַשִּׁלָּג מְטָעָה הַיּוֹנִים חֲגָגוּ.
נְבוֹאוֹת-לֵב כָּל הַבֹּקֶר בְּעֶנְג עֲרָגוּ.

Девушка долго и долго ждала у окна.
Где-то за морем тогда расцветала весна.

זָמַן רַב חִכְתָּה הָעֵלְמָה כְּשֶׁהִקָּר מִסְבִּיב.
אִי-שֵׁם מַעְבֵּר לַיָּם אִזּוֹ פָּרַח כְּבָר אָבִיב.

Вечер настал, и земное утешилось сном.
Девушка плакала ночью в тиши,- но о ком?

עָרַב יָרַד, הִתְנַחֵם חֵי בִשְׁנַת חִלּוּמִית.
בְּחֹשֶׁךְ לֵילָה בְּכַתָּה הָעֵלְמָה, אַךְ עַל מִי?

Белая роза увяла без слез в эту ночь.
Голуби утром мелькнули - и кинулись прочь.

הַשּׁוֹשְׁנָה לְבָנָה אוֹתוֹ לֵילָה נִבְלָה בְּלִי דְמָעוֹת.
וְהַיּוֹנִים עִם הַשַּׁחַר חָלְפוּ, נִעְלְמוּ בֵּין גִּגּוֹת.

1896

Первый снег

Серебро, огни и блески,-
Целый мир из серебра!
В жемчугах горят березки,
Черно-голые вчера.

Это - область чьей-то грезы,
Это - призраки и сны!
Все предметы старой прозы
Волшебством озарены.

Экипажи, пешеходы,
На лазури белый дым.
Жизнь людей и жизнь природы
Полны новым и святым.

Воплощение мечтаний,
Жизни с грезой игра,
Этот мир очарований,
Этот мир из серебра!

* * *

Не плачь и не думай:
Прошедшего - нет!
Приветственным шумом
Врывается свет.

Уснувши, ты умер
И утром воскрес,-

השֶׁלֶג הראשון

נצנצים, אורות – כָּאֵלוֹ
בְּעוֹלָם כֶּסֶף הַכֵּל.
מְרַגְלִיזוֹת לְבָנִים הָאִירוֹ
עֲרָמִים-שְׁחוּרִים אֶתְמוֹל.

חֲזִיוֹן פְּרָאִי שֶׁל מוֹזָה,
רוּחַ-רָפָאִים, חִלּוּם!
כָּל דָּבָר שְׁחוּקָה שֶׁל פְּרוֹזָה
בְּכִשּׁוּף מוֹאֵר פְּתָאֵם.

כְּרָכּוֹת, הוֹלְכֵי-הֶרְגֵּל...
הַמְרוֹמִים לְבֵן לְבָשׁוֹ,
וְחַיִּים זָכִים מֵאֲגֵל
הַתְּחַדָּשׁוֹ וְהַתְּקַדָּשׁוֹ.

הָעוֹלָם שֶׁל נוֹי וְקֶסֶם,
גַּם חַיִּים, גַּם הַזְיוֹת –
הָעוֹלָם בְּנוֹי מִכֶּסֶף,
הַתְּגַשְׁמוֹת כָּל חִלּוּמוֹת!

1895

בְּלִי דָמַעַ, בְּלִי רַחֵשׁ

בְּלִי דָמַעַ, בְּלִי רַחֵשׁ:
לֹאֲמַשׁ בָּא קֶץ!
שִׁמְחָה, בְּרַעַשׁ
הָאוֹר מִתְפַּרֵץ.

הַבֵּיס אוֹתָהּ עָרֵב –
הַבִּקֹּר יָרִים;

Смотри же без думы
На дали небес.

הַתְּכִלֶת גּוֹבֶרֶת,
עֶזְב שְׂרָעִפִּים.

Что вечно - желанно,
Что горько - умрет...
Иди неустанно
Вперед и вперед.

הַנֶּצַח נִגְשִׁימָה,
הַמֵּר עוֹד יָמוּת;
קִדְיָמָה, קִדְיָמָה
תֵּלֵךְ בְּלִי לָאוֹת.

1896

Ассаргадон

Ассирийская надпись

Я - вождь земных царей и царь, Ассаргадон.
Владыки и вожди, вам говорю я: горе!
Едва я принял власть, на нас восстал Сидон.
Сидон я ниспроверг и камни бросил в море.

Египту речь моя звучала, как закон,
Элам читал судьбу в моем едином взоре,
Я на костях врагов воздвиг свой мощный трон.
Владыки и вожди, вам говорю я: горе.

Кто превзойдет меня? Кто будет равен мне?
Деянья всех людей - как тень в безумном сне,
Мечта о подвигах - как детская забава.

Я исчерпал до дна тебя, земная слава!
И вот стою один, величием упоен,
Я, вождь земных царей и царь - Ассаргадон.

אֶסְרַחְדּוֹן

כתובת אשורית

נָגִיד מַלְכֵי מַלְכִּים, אֲנִי אֶסְרַחְדּוֹן.
מַלְכִּים וְנָגִידִים, אָבוּי לָכֶם וְאֲנִי!
רַק קִמַּמְתִּי לַמַּלְכוּת, מֶרֶד בְּנֹו צִידוֹן.
הִחְרַבְתִּי אֶת הָעִיר, לִים הַשְּׁלֶכֶתִי אָבָן.

מִצְרַיִם בְּמַלְיָם שְׁלִי שְׁמַעָה לָהּ חוֹק,
עִילָם קִרְאָה גּוֹרֵל בְּמַבְטִי בְּאַלָם,
עַל עֲצָמוֹת אוֹיֵב הִרְמַתִּי כֶסֶם-מִצּוֹק.
מַלְכִּים וְנָגִידִים, אָבוּי לָכֶם וְאֲנִי!

מִי יִשְׁוֶה לִי? מִי עָלִי עֹלָה?
כָּל מַעֲשֵׂי אָדָם – חִלּוֹם וּבְהֵלָה,
שְׂאִיפֶתֶם אֶל הַגְּבוּרָה – מִשְׁחָק שֶׁל יֶלֶד.

מִצִּיתִי עֲדֵי תָם אוֹתָהּ, תְּהִילַת הַחֶלֶד!
הִנֵּה עוֹמֵד אֲנִי בּוֹדֵד מֵהוֹד בְּשִׁכְרוֹן,
נָגִיד מַלְכֵי מַלְכִּים, אֲנִי אֶסְרַחְדּוֹן.

1897

Моисей

Я к людям шел назад с таинственных высот,
Великие слова в мечтах моих звучали.
Я верил, что толпа надеется и ждет...
Они, забыв меня, вокруг тельца плясали.

Смотря на этот пир, я понял их, - и вот
О камни я разбил ненужные скрижали
И проклял навсегда твой избранный народ.
Но не было в душе ни гнева, ни печали.

А ты, о господи, ты повелел мне вновь
Скрижали истесать. Ты для толпы преступной
Оставил свой закон. Да будет так. Любовь

Не смею осуждать. Но мне,- мне недоступна
Она. Как ты сказал, так я исполнил все,
Но вечно, как любовь,- презрение мое.

Женщине

Ты - женщина, ты - книга между книг,
Ты - свернутый, запечатленный свиток;
В его строках и дум и слов избыток,
В его листах безумен каждый миг.

Ты - женщина, ты - ведьмовский напиток!
Он жжет огнем, едва в уста проник;
Но пьющий пламя подавляет крик
И славословит бешено средь пыток.

משה

ממעלות הרז חזרתי לשבטים,
מכבירות מלים רעדתי עד כף רגלי.
הייתי משכנע כי הם לי מחכים...
ברם, שכחו אותי, רקדו סביב לעגל.

פרוש ההלולה ברור לי ומדהים -
לוחות לא נחוצים שברתי על האבן,
קללתי עם נבחר שלך לעולמים.
אולם לא חשתי אז לא זעם ולא אבל.

אך, אלהים שלי, צוית עוד פעם
לפסל לוחות. ועם המון סורר נשארת.
וכרצונה יהי. אהבתך לעם

איני מעז לשפט. ולא מבין. אמרת -
עשיתי כל דבר מה שצוית לי,
אך כאהבתך, לנצח בוז שלי.

1898

לאשה

הרי, אשה, את - ספר בין ספרים,
את - מגלה נגללת ומטבעת;
וכל שורה שלה יוצאת מדעת,
בה ערך מחשבות, מבול מלים.

ואת, אשה - מכשפה פושעת!
סמך שורף כמו אש את השותים,
אך אלה את צעקתם כובשים
והלולה מתוך ענוי פוקעת.

Ты - женщина, и этим ты права.
От века убрана короной звездной,
Ты - в наших безднах образ божества!

Мы для тебя влечем ярем железный,
Тебе мы служим, тверди гор дробя,
И молимся - от века - на тебя!

Я (Мой дух не изнемог...)

Мой дух не изнемог во мгле противоречий,
Не обессилел ум в сцепленьях роковых.
Я все мечты люблю, мне дороги все речи,
И всем богам я посвящаю стих.

Я возносил мольбы Астарте и Гекате,
Как жрец, стотельчих жертв сам проливал я кровь,
И после подходил к подножиям распятий
И славил сильную, как смерть, любовь.

Я посещал сады Ликеев, Академий,
На воске отмечал реченья мудрецов;
Как верный ученик, я был ласкаем всеми,
Но сам любил лишь сочетанья слов.

На острове Мечты, где статуи, где песни,
Я исследил пути в огнях и без огней,
То поклонялся тем, что ярче, что телесней,
То трепетал в предчувствии теней.

И странно полюбил я мглу противоречий,
И жадно стал искать сплетений роковых.

את, כְּאִשָּׁה, צוֹדֶקֶת לְעוֹלָם,
בְּכֶתֶר כּוֹכָבִים – אֱלֹה שְׁלֵנוּ,
בְּתִהוֹמוֹתֵינוּ – אֵל בֶּשָׂר וְדָם!

עֲבֹדֶיךָ, עַל-בְּרִזָּל נוֹשָׂאִים כְּלָנוּ,
בְּשֹׁחַק סְלָעִים אוֹתָךְ גַּם מִשְׁרֵתִים,
וּמַעוֹלָם – אֵלֶיךָ! - מִתְפַּלְלִים.

1899

אָנִי

מְחֹשֶׁךְ נְגוּדִים רוּחִי עוֹד לֹא גִוָּע,
לְצִרּוּפִי גוֹרֵל עוֹדוֹ שְׁכָלִי רָגִישׁ.
אוֹהֵב כָּל חִלּוּמוֹת, לְכָל מְלָה כְּמֵה,
וְלִכָּל אֵל אָנִי שִׁירִי מְקַדִּישׁ.

תַּפְלוֹת נִשְׁאָתִי לַעֲשֻׁתְּךָ, לְהִקְטָה,
בְּתוֹר כֹּהֵן שְׁפָכְתִּי דָם בְּהִקְרָבָה,
וְאַחֲר־כֵּן לְפָסֵל הַצְּלוּב הִגַּעְתִּי –
עֲזָה כְּמוֹ מוֹת שְׁרֵתִי אֶהְבָּה.

בְּלִיקִיאֹן וְאַקַּדְמִיָּה הִ'יִתִּי,
עַל שַׁעוֹה רִשְׁמִתִּי מְלָל חֲכָמִים,
וּכְתָלְמִיד מִסּוּר לְלִטּוּפִים זְכִיתִּי,
אֶךְ רַק אֶהְבֹּתִי צִרּוּפִי מִלִּים.

בְּאֵי שֵׁל חִלּוּמוֹת, שִׁירִים וְאִידִיָּאִלִּים
הִלְכֹתִי בְּדַרְכִּים לֹא־פֵל וְלֹא־וֹר,
גַּם הָעֶרְצָתִי הִבְהִיר וְהִרְאָלִי,
גַּם חֲשֵׁתִי צֵל אֲשֶׁר עֲתִיד לְבוֹא.

לְחֹשֶׁךְ נְגוּדִים אָנִי מִתְגַּעְגַּע,
וְכָל שְׂזוּר גוֹרֵל עוֹדוֹ לְבִי מְרַעֵשׁ.

Мне сладки все мечты, мне дороги все речи,
И всем богам я посвящаю стих...

חומד כל חלומות, לכל מלה כמה,
ולכל אל אני שירי מקדיש.

1899

Мы (В мире широком, в море шумящем...)

В мире широком, в море шумящем
Мы - гребень встающей волны.
Странно и сладко жить настоящим,
Предчувствием песни полны.

Радуйтесь, братья, верным победам!
Смотрите на даль с вышины!
Нам чуждо сомненье, нам трепет неведом,-
Мы - гребень встающей волны.

אנחנו (ים ושמים...)

ים ושמים, רוח וטֶרֶשׁ...
אנחנו – גב גל שעולה.
כמה מוזר, מתוק בהוּה יש!
שיר נבואות-לב מלא.

הבה נשמח, רעי מנצח!
מגבה הנוף מעלה.
הסוס זר ורעד לדור הפֶּקֶח, -
אנחנו – גב גל שעולה.

1899

* * *

И снова ты, и снова ты,
И власти нет проклясть!
Как Сириус палит цветы
Холодным взором пустоты.
Так надо мной восходишь ты,
Ночное солнце — страсть!

Мне кто-то предлагает бой
В ночном безлюдье, под шатром.
И я, лицом к лицу с судьбой,
И я, вдвоем с тобой, с собой,

שוב את

שוב את, שוב את, ולקלל
אין כח, יד רכה!
כמו סיריוס, שלקלקל,
יכול פרחים בקר תבל,
עולה מעל ראשי בליל
מאור לילי – תשוקה!

איש זר דו-קרב מציע לי
מול אהל ריק קרוב.
במאבק זה גורלי
אני עמך ועם עצמי

До утра упоен судьбой,
И — как Израиль — хром!

Дневные ринутся лучи,—
Не мне под ними пасть!
Они — как туча саранчи.
Я с богом воевал в ночи,
На мне горят его лучи.
Я твой, я твой, о, страсть!

עד בקר שש לגורלי,
נקוע – כְּעֶקֶב!

אור יום יעוט מעמקים
אלי – אָבֵלִם מָכָה!
הִנֵּה קִרְנִים כְּמוֹ חֲצִים.
תוֹךְ מֵאֲבָק בְּאַלְהִים.
עֲטוּף בְּזִיו הָאוֹהֲבִים
אֲנִי שְׁלֵה, תְּשׁוּקָה!

1900

В неконченном здании

Мы бродим в неконченом здании
По шатким, дрожащим лесам,
В каком-то тупом ожидании,
Не веря вечерним часам.

Бессвязные, странные лопасти
Нам путь отрезают... мы ждем.
Мы видим бездонные пропасти
За нашим неверным путем.

Оконные встретив пробоины,
Мы робко в пространства глядим:
Над крышами крыши надстроены,
Безмолвие, холод и дым.

Нам страшны размеры громадные
Безвестной растущей тюрьмы.
Над безднами, жалкие, жадные,
Стоим, зачарованы, мы.

בבנין בלתי-גמור

פגום הוא רוֹעֵד וְרַעוּעַ.
בְּתוֹךְ הַקּוֹמוֹת לֹא-גְמוּרוֹת
בְּעֶרְבַּ הַתְּחִלָּנוּ לְנוֹעַ,
בְּלִי דַעַת לְמָה לְצַפּוֹת.

חוֹסְמִים בִּרְזָלִים לֵנוּ דֶּרֶךְ
וְאֵת צַעֲדֵינוּ בּוֹלְמִים.
וּמֵאֲחוּרֵינוּ כָּל פֶּרֶק -
תְּהוֹמוֹת וּבּוֹרוֹת עֲמוּקִים.

מִחוּר הַחֲלוֹן בּוֹ נִתְקַלְנוּ
בְּמֶרֶךְ סֵתוּם מוֹל מְרַחֵב
שֶׁל קֶר וְעֶשֶׂן הַסִּתְפָּלְנוּ:
רַק גַּג וְעוֹד גַּג מַעֲלִיו.

בְּפֶחַד מְגֹדֵל מֵרִתִּיעַ
שֶׁל כָּלָא עֲצוּם מִימָדִים,
קְסוּמִים עֲצוּרִים עַל בְּקִיעַ –
תְּאֻתְנִיִּים, עֲלוּבִים.

Но первые плотные лестницы,
Ведущие к балкам, во мрак,
Встают как безмолвные вестницы,
Встают как таинственный знак!

Здесь будут проходы и комнаты!
Здесь стены задвинутся сплошь!
О думы упорные, вспомните!
Вы только забыли чертеж!

Свершится, что вами замыслено.
Громада до неба взойдет
И в глуби, разумно расчисленной.
Замкнет человеческий род.

И вот почему - в ожидании
Не верим мы темным часам:
Мы бродим в неконченном здании,
Мы бродим по шатким лесам!

Дон-Жуан

Да, я — моряк! Искатель островов,
Скиталец дерзкий в неоглядном море.
Я жажду новых стран, иных цветов,
Наречий странных, чуждых плоскогорий.

И женщины идут на страстный зов,
Покорные, с одной мольбой во взоре!
Спадает с душ мучительный покров,
Все отдают они — восторг и горе.

לפתע באפל בן-רגע
גרמי-מדרגות ראשונים –
שליחים לקורות, ללא הָגָה
קמים כאותות נסתרים!

יהיו חדרים כאן לשפע,
קירות יתמרו ברציפות!
שרעפים, הזכרו הוד ונפח,
אתם רק שכחתם שרטוט!

לפי התכנית מלכדת
ענק עד רקיע יגבה,
יכלל אנושות מאחדת
היכל, פרי מחשבת רבה.

וזאת תשובתנו, מדוע
ללילה לא מאמינים
כאן על הפגום הרעוע
בתוך הבנין שבונים.

1900

דון ג'ובאני

אני – מלח! ומחפש איים,
נווד נועז בים המשתרע.
כמה ארצות שונות, פרחים;
גיבים ומעלות נכר כמה.

נשים באות לקול תשוּקָה נעים,
מבט נכנע בתוך תחנה שוקע.
ומנפֿשן נופל הכרום של יסורים,
שצער והתפעלות מונע.

В любви душа вскрывается до дна,
Яснее в ней святая глубина,
Где все единственно и неслучайно.

Да! Я гуюблю! пью жизни, как вампир!
Но каждая душа — то новый мир,
И манит вновь своей безвестной тайной.

Данте в Венеции

По улицам Венеции, в вечерний
Неверный час, блуждал я меж толпы,
И сердце трепетало суеверней.

Каналы, как громадные тропы,
Манили в вечность; в переменах тени
Казались дивны строгие столпы,

И ряд оживших призрачных строений
Являл очам, чего уж больше нет,
Что было для минувших поколений.

И, словно унесенный в лунный свет,
Я упивался невозможным чудом,
Но тяжек был мне дружеский привет...

В тот вечер улицы кишели людом,
Во мгле свободно веселился грех,
И был весь город дьявольским сосудом.

Бесстыдно раздавался женский смех,

באהבה הנפש מתגלה עד תם,
ומתבהרת בה קדושה כְּתוּהוֹם, -
הכל סגולה ולא מקרי, בגלי.

אני שותה חיים, אני – ערפד,
אולם כל נפש היא – עולם נפרד,
ושוב הרז הנעלם קורא לי.

1900

דנטה בונציה

בערב בונציה כה מכרת
תעיתי בין צללים של אנשים,
בלב רועד ובנשמה נסערת.

התעלות כמסלולים גדולים
לנצח אותנו, צללים הלכו וסרו.
קם לתחיה טור בגנים מדהים,

הראה לי את האוב משנות עברו,
דורות מהתקופה הישנה,
דורות שבעולם אחר כבר תרו.

וכמו עטוף באור הלבנה,
ראיתי פלא בתמונה נשקפת,
אך המראה הקשה על הבנה...

המון אדם מלאו את המרצפת,
בעלטה שמחו הם בחטאם,
העיר היתה ככלי משתה של תפת.

ללא בושה צחוק של נשים רעם,

И зверские мелькали мимо лица...
И помыслы разгадывал я всех.

Но вдруг среди позорной вереницы
Угрюмый облик предо мной возник.
Так иногда с утеса глянут птицы,-

То был суровый, опаленный лик.
Не мертвый лик, но просветленно-страстный.
Без возраста - не мальчик, не старик.

И жалким нашим нуждам не причастный,
Случайный отблеск будущих веков,
Он сквозь толпу и шум прошел, как властный.

Мгновенно замер говор голосов,
Как будто в вечность приоткрылись двери,
И я спросил, дрожа, кто он таков.

Но тотчас понял: Данте Алигьери.

חלפו דמויות חיות ומריונטות,
והרהורים נחשתי של כולם.

אולם, בתוך האספסוף לפתע
בא לפני פרצוף קודר בוחן -
כה לפעמים מצויק צפר נבטת.

סבר חמור צרוב אותו אפין:
מבט טהור, עורג היה להלה
נטול גילו – לא ילד, לא זקן.

לא מערה בעיני הדרך,
בת-אור מקרית יפה של עתידות,
הוא תוך המון סואן עבר כמו מלה.

נדם בן-רגע רעש של קולות
פאלו נצח בא בזעם ומרי.
עם מי – רועד שאלתי – יש כבוד...

אבל מיד הבנתי: אליג'רי.

1900

Жрец Изиды

Я - жрец Изиды Светлокудрой;
Я был воспитан в храме Фта,
И дал народ мне имя "Мудрый"
За то, что жизнь моя чиста.

Уста не осквернял я ложью,
Корыстью не прельщался я,
И к женской груди, с страстной дрожью,

כהן של איזיס

אני - "חכם", כהן של איזיס.
כה עם כנני בבית-פסח –
מקדש, חנקתי בו בממפיס, -
כי יום חיי טהור וצח.

קזב לי לא חלל שפתיים,
וכצע לא פתה אותי,
לשד נשי במאונים

Не припадала грудь моя;

Давал я щедро подаянье
Всем, обращавшимся ко мне...
Но есть в душе воспоминанье,
Как змей лежащее на дне.

Свершал я путь годичный в Фивы...
На палубе я утра ждал...
Чуть Нил влачил свои разливы;
Смеялся вдалеке шакал.

И женщина, в одежде белой,
Пришла на пристань, близ кормы,
И стала, трепетно-несмело,
Там, пред порогом водной тьмы.

Дрожал корабль наш, мертвый, сонный,
Громадой черной перед ней,
А я скрывался потаенно
Меж бревен, весел и снастей.

И, словно в жажде утешенья,
Та, в белом женщина, ждала
И медлила свершить решенье...
Но дрогнула пред утром мгла...

В моей душе всё было смутно,
Хотел я крикнуть,- и не мог...
Но вдруг повеял ветер попутный,
И кормщик затрубил в свой рог.

Все пробудились, зашумели,
Вознесся якорь с быстротой,
Канаты радостно запели,-

עוֹד לֹא נִצְמַדְתִּי מֵעוֹדִי.

נָתַתִּי נְדָבוֹת בְּשָׁפַע
לְכָל מִי שִׁפְנָה אֵלַי...
אך זָכְרוֹן עוֹקֵץ כְּמוֹ צָפַע
בְּתוֹךְ נִפְשִׁי, גּוֹרֵם לִי דוֹי.

כְּמוֹ קֹדֶם לַתְּבֹאֵי נִסְעֵתִי
עַל הַסַּפֵּן הָרִיק בְּלִיל...
הֵיאֹר עָצַל גָּאָה, שְׁמַעֲתִי
אִיר תֵּן צוֹחֵק וּמִילָל.

פְּתָאֵם אִשָּׁה בְּלֶבֶן בְּגָד
יָצְאָה מִצֵּל שֵׁל הַבֵּתִים
וּבְהִסּוֹס עֹמְדָה מִנְּגֵד
סֶף שֵׁל הַמַּיִם הַשְּׁקֵטִים.

סְפִינָה בְּמַעֲגָן חוֹבֶטֶת
מִתַּחַת עֶרְמַת צִיּוֹד,
וְהִתְחַבְּאֲתִי מִלֹּא רֶטֶט
כְּלִי מִדָּאָג, נְבוֹךְ, אָבוּד.

וְכֵמוֹ לְנַחֲמָה שׁוֹאֲפֶת
אִשָּׁה זוֹ מְחַכָּה לְרִיק
וְהִחְלָטָה קֶשֶׁה הַזֹּדֶפֶת...
אך לְקִרְאָת בֶּקֶר אוֹר הַבְּזִיק...

הַכֹּל הָיָה בִּי מֵר, דָּלוּחַ.
לְצַעֵק? אֵךְ נִסְתַּמּוּ שִׁפְתֵי...
לְפֶתַע הִתְגַּבְּרָה הָרוּחַ,
תִּקַּע בִּקְרֹן הַהֶגָּאִי.

הַצֹּת קָם, מִפְּרֶשׁ שׁוֹטֵם,
הָרִימוּ אֶבֶן-עֶגֶן חִישׁ,
כְּבָלִים פְּתַחוּ בְּשִׁיר שְׁמַח -

Но пристань видел я - пустой!

И мы пошли, качаясь плавно,
И быстро всё светлело вокруг,-
Но мне казалось, будто явно
В воде распространялся круг...

Я - жрец Изиды Светлокудрой;
Я был воспитан в храме Фта,
И дал народ мне имя "Мудрый"
За то, что жизнь моя чиста!

אך מזח ריק הִיה מאיש!

חותרים יחדו דרכו ידים,
ושמש כבר עלתה ממול, -
אולם ברור הִיה: במים
בשקט מתרחב עגול...

אני - "חכם", כהן של איזיס.
כה עם כנני בבית-פטח –
מקדש, חנקתי בו בממפיס, -
כי יום חיי טהור וצח.

1900

Каменщик

- Каменщик, каменщик в фартуке белом,
Что ты там строишь? кому?

- Эй, не мешай нам, мы заняты делом,
Строим мы, строим тюрьму.

- Каменщик, каменщик с верной лопатой,
Кто же в ней будет рыдать?

- Верно, не ты и не твой брат, богатый.
Незачем вам воровать.

- Каменщик, каменщик, долгие ночи
Кто ж проведет в ней без сна?

- Может быть, сын мой, такой же рабочий.
Тем наша доля полна.

הבנאי

- שח נא, בנאי בסנר לבן, אלה
מה הם קירות וגדרות?

- הי! אל תפריע, בונים אנו כלא,
אין לי דקה לענות.

- שח נא, בנאי, בעזברך השטח,
מי כאן יבכה עד אין סוף?

- לא גביר כמוך ולא אתה, בטח.
אין לכם צרה לגנב.

- שח נא, בנאי, מי שנים ישאר פה
אין ספור לילות – גם לא נם?

- בני, יתכן, כפועל הוא גם, אפוא,
זהו גורל של כלם.

- Каменщик, каменщик, вспомнит, пожалуй,
Тех он, кто нес кирпичи!

- Эй, берегись! под лесами не балуй...
Знаем всё сами, молчи!

- אינך חושש, הבנאי, שיזכירו
מי שנישא לבנים?

- תחת פגום בלי שטיויות! כבר הזכירו!
... שתק! גם לזה מודעים.

1901

Кинжал

Иль никогда на голос мщенья
Из золотых ножен не вырвешь
свой клинок...

М. Лермонтов

Из **но**жен вырван он и блещет вам в глаза,
Как и в былые дни, отточенный и острый.
Поэт всегда с людьми, когда шумит гроза,
И песня с бурей вечно сестры.

Когда не видел я ни дерзости, ни сил,
Когда все под ярмом клонили молча выи,
Я уходил в страну молчанья и могил,
В века загадочно былые.

Как ненавидел я всей этой жизни строй,
Позорно-мелочный, неправый, некрасивый,
Но я на зов к борьбе лишь хохотал порой,
Не веря в робкие призывы.

Но чуть слышал я заветный зов трубы,
Едва раскинулись огнистые знамена,
Я — отзыв вам кричу, я — песенник борьбы,
Я вторю грому с небосклона.

פגיון

או לעולם בגבר האכל
מנדן-הפז שוב לא-תשלף
את הפגיון...

מ.לרמונטוב "משורר" (תרגום דב גפונוב)

הוא מנדן נשלף ומול פניכם זוהר,
וכמו בשנות עבר — משחז, מוכן לרצח.
המשורר תמיד עם עם בעת בה סער ער,
כי שיר לסער — אח לנצח.

כשלא ראיתי עז וזכ בבריות,
וכשכלם בעל נטו צואר כמו עבד,
לארצות דממה ולבתי-קברות
יצאתי, אל סודות של חלד.

כמה שנאתי אורח החיים,
הלא צודק, הקטנוני הלא רומנטי,
אך לקריאה לקרב צחקתי לפונים:
לקול פחדן לא האמנתי.

רק כאשר קול חצוצרה יקרר,
וכאשר דגלי-האש יניעו,
אז אענה כהד, אני — פיטן הקרב,
כהד לרעם מרקיע.

Кинжал поэзии! Кровавый молний свет,
 Как прежде, пробежал по этой верной стали,
 И снова я с людьми,— затем, что я поэт,
 Затем, что молнии сверкали.

פגיון שירה! את אור ברק-הדם
 פלדה נאמנה כמו בעבר החזיקה,
 שוב אני עם העם כמשורר העם
 כיון שהברקים הבזיקו.

1903

Фонарики

Столетия-фонарики! О, сколько вас во тьме,
 На прочной нити времени, протянутой в уме!
 Огни многообразные, вы тешите мой взгляд...
 То яркие, то тусклые фонарики горят.
 Сверкают, разноцветные, в причудливом саду,
 В котором, очарованный, и я теперь иду.
 Вот пламенники красные — подряд по десяти.
 Ассирия! Ассирия! Мне мимо не пройти!
 Хочу полюбоваться я на твой багряный свет:
 Цветы в крови, трава в крови, и в небе красный след.
 А вот гирлянда жёлтая квадратных фонарей.
 Египет! сила странная в неяркости твоей!
 Пронизывает глуби все твой беспощадный луч,
 И тянется властительно с земли до самых туч.
 Но что горит высоко там, и что слепит мой взор?
 Над озером, о Индия, застыл твой метеор.
 Взнесённый, неподвижен он, в пространствах — брат звезде,
 Но пляшут отражения, как змеи, по воде.
 Широкая, свободная, аллея вдаль влечёт,
 Простым, но ясным светочем украшен строгий вход.
 Тебя ли не признаю я, святой Периклов век!
 Ты ясностью, прекрасностью победно мрак рассек!
 Вхожу: всё блеском залито, все сны воплощены,

הפנסים

בחשך, שנות עבר רבות— כפנסים קטנים,
 על חוט איתן של הזמנים בשכל נמתחים.
 אורות רבי צורה, זיוכם העין מענג...
 פעם בהיר, פעם עמום פנס קטן דולק -
 בגן מוזר מתנוצצים בשלל גוני צבעם,
 בו גם אני עתה הולך ומיפים מקסם.
 הנהו אדם לפידים — אחד, שני... עשור!
 אשור, אשור! איני יכול מולך לא לעצר!
 אני רוצה לזון עיני באורך האדם:
 פרחים בדם, עלים בדם, ופס שני ברום.
 טור פנסים מרבעים, הכל צהב נמרח -
 מצרים! כח לא מובן באי-בהירות שלך!
 קרנה חסרת כל רחמים פלחה את התהומות,
 והיא נמשכת מלכותית מארץ עד עבות.
 ומה זוהר כה במרומים, ממה אני סגור?
 מעל אגם מטאורה, הו הודו, נעצר.
 הוא התרומם ובשחקים, כאח כוכב, לא מש,
 אולם רוקדות הבבואות על מים כמו נחש.
 שדרה חפשית ורחבה הובילה למגרש,
 במנורה פשוטה בהירה מואר סף המקדש.
 תקופת פריקלס הקדושה, הלא אפיר אותך?
 אורה הוא אפלה פלח וביפיו נצח!
 וקאן הכל — ברק והוד, חלום כאן התגשם,

Все краски, все сверкания, все тени сплетены!
 О Рим, свет ослепительный одиннадцати чаш:
 Ты – белый, торжествующий, ты нам родной, ты наш!
 Век Данте – блеск таинственный, зловеще золотой...
 Лазурное сияние, о Леонардо, твой!..
 Большая лампа Лютера – луч, устремлённый вниз...
 Две маленькие звёздочки, век суетных маркиз...
 Сноп молний – Революция! За ним громадный шар,
 О ты, век девятнадцатый, беспламенный пожар!
 И вот стою ослепший я, мне дальше нет дорог.
 А сумрак отдаления торжественен и строг.
 К сырой земле лицом припав, я лишь могу глядеть,
 Как выёлся, как сплетается огней мелькнувших сеть.
 Но вам молюсь, неизвестные! ещё в ночной тени
 Сокрытые, не жившие, грядущие огни!

כל הצבעים, כל הצללים הפכו לגוף שלם!
 הו רומא, מסמא הוא אור יא' קערות,
 את לבנה, את – נצחון, קרובה לנו עד פלות!
 שנות דנטה – פאר מסתורי זהוב - הוא מסר רע...
 הו לאונרדו, תכלת זו היא זוהר שנות שלך!..
 נרות של לויתר הגדולים – הם קרן לעמים...
 כוכב קטנטן ועוד של שנות מרקזות הבלים...
 המהפכה פצור ברקים; וכאן - זיקים זוהר
 פדור עצום – שרפה בלי אש – המאה התשה-עשרה!
 הנה עומד אני סומא, ללא דרכים, אבוד,
 באפולוית האפקים חש חג ורצינות.
 אני אחורנית פונה, אך לא רואה דבר,
 רק מתפתלים ומשתזרים אורות של העבר.
 אך מתפלל אני לכם בחשקה לילית –
 המסתתרים, עוד לא חיים – אורות של העתיד!

1904

Помню вечер, помню лето...

День вечерел. Мы были двое.
 Ф. Тютчев

Помню вечер, помню лето,
 Рейна полные струи,
 Над померкшим старым Кёльном
 Золотые нимбы света,
 В этом храме богомольном —
 Взоры нежные твои...
 Где-то пели, где-то пели
 Песню милой старины.
 Звуки, ветром тиховойным
 Донесенные, слабели
 И сливались, там, над Рейном,
 С робким ропотом волны.
 Мы любили! мы забыли,

קיץ לי זכור וערב...

הערב בא, היינו שניינו.
 פ. טיטצ'ב

קיץ לי זכור וערב,
 רין זורם עמק וצח,
 מעל קלן זקנה גוועת
 פז הילות האור בלי הרף,
 ובעיר תפלה שופעת -
 עדינות מבט שלך...
 אי-שם שרו שיר רגוע,
 שיר נחמד של העבר.
 הצלילים בקעו שמים,
 נחלשו, נשאו ברוח,
 התמזגו מעל המים
 עם קולו של הנהר.
 ואהבנו, לא הבינו:

Это вечность или час!
Мы тонули в сладкой тайне,
Нам казалось: мы не жили,
Но когда-то Heinrich Heine
В стройных строфах пел про нас!

מה זה – נצח או דקות!
וכאלו רק עלינו,
שעדין לא חיינו,
שר אי-פעם היגריך הינה
בשורות שירה תמירות!

1904

Грядущие гунны

Топчи их рай, Аттила.
Вяч. Иванов

Где вы, грядущие гунны,
Что тучей нависли над миром!
Слышу ваш топот чугунный
По еще не открытым Памирам.

На нас ордой опьянелой
Рухните с темных становий -
Оживить одряхлевшее тело
Волной пылающей крови.

Поставьте, невольники воли,
Шалаши у дворцов, как бывало,
Всколосите веселое поле
На месте тронного зала.

Сложите книги кострами,
Пляшите в их радостном свете,
Творите мерзость во храме,-
Вы во всем неповинны, как дети!

А мы, мудрецы и поэты,
Хранители тайны и веры,

ההונים העתידיים לבוא

דורך את העדן שלהם, אטילה!
(ו.איבנוב)

זועה שלכם איפה,
הונים שעוד לא ראינו?
נשמע צעד-און ברקע
מפמיר שעדין לא גלינו.

עלי, אספסוף שכור יצר,
קרוס מרמה לא מכרת
להחיות גוף תשיש חסר עזר
בזרימת דמך הבוערת.

הציבו סכות, עבדי חפש,
על-יד ארמונות אבדי-כלח,
ותשמח שדמתכם ברפש
באולם הכס של המלך.

אספו ספרינו לגדש,
שרפו במדורות, ילדי רשע,
עשו טמאה בבית-קדש –
כי אתם חפים מכל פשע!

ואנו, חכמינו, סופרינו,
שומרי אמונה וקתר,

Унесем зажженные светы,
В катакомбы, в пустыни, в пещеры.

И что, под бурей летучей,
Под этой грозой разрушений,
Сохранит играющий Случай
Из наших заветных творений?

Бесследно все сгибнет, быть может,
Что ведомо было одним нам,
Но вас, кто меня уничтожит,
Встречаю приветственным гимном.

На гранитах

Снова долгий тихий вечер,
Снова море, снова скалы.
Снова солнце искры мечет
Над волной роскошно-алой.

И не зная, здесь я, нет ли,
Чем дышу – мечтой иль горем, -
Запад гаснет пышно-светел,
Над безумно светлым морем.

Им не слышен – им, бесстрастным,
Шёпот страсти, ропот гнева.
Небо хочет быть прекрасным.
Море хочет быть – как небо!

Волны быстро нижут кольца,

נִלְךָ עִם אוֹר הַנְּרוֹתֵינוּ –
לְצִיּוֹת, מְעָרוֹת וְסֶתֶר.

הָאֵם בְּסוּפָה הַעוֹבְרֶת,
בְּסַעַר מַחְרִיב אֶת חַיֵּינוּ,
הַמְקַרֶּה, מִשְׁחָק כְּמוֹ יֶלֶד,
יִשְׁמַר יְצִירוֹת סְגֻלוֹתֵינוּ?

אוֹלֵי יַעֲלֵם כְּבֶר הָעָרֵב
כָּל מֵה שְׂיִדְעֵנוּ, הַבְּנוּ –
אֲנִי טָרָם פֶּל לְפִי חָרֵב
הַיִּמָּנוֹן לְכַבּוֹדְכֶם אֲכִינָה.

1905-1904

על השחמים

עָרֵב שׁוֹב נִמְשָׁךְ בְּשִׁקְטִי,
יָם, סְלַעִים מְכַל הָעֶבֶר,
שִׁמְשׁ שׁוֹב זִיקִים זוֹרְקֵת
עַל הַגֶּל שָׁנִי בַּפָּאָר.

בְּלִי לְדַעַת מָה סוֹכְכֶת
נִשְׁמָתִי – יְגוֹן, שִׁירִיהַ, -
בְּהִירָה שְׁקִיעָה דוֹעֶכֶת
עַד טְרוּף, כְּמוֹ יָם תַּחְתִּיָּה.

יֶצֶר שָׁר, חֲמָה רוֹעֶמֶת
אֶת הַטֶּבַע לֹא יִפְתִּיעוּ,
כִּי תֵאָב רְקִיעַ חֲמָד,
יָם תֵּאָב לְדַמּוֹת רְקִיעַ.

בְּאֶדָם מְרוֹם צְבוּעַ,

Кольца рдяного заката...
Сердце! Сердце! Успокойся!
Всё – навек, всё без возврата!

הגלים עולים על מזח...
לב שלי, הִיָּה רָגוּעַ!
הִינוּ הָךְ – אֲבָדָן וְנֶצַח.

1906

Быть без людей

В лицо мне веет ветер нежащий,
На тучах алый блеск погас,
И вновь, как в верное прибежище,
Вступаю я в вечерний час.

Вот кто-то, с ласковым пристрастием,
Со всех сторон протянет тьму,
И я упыюсь недолгим счастьем:
Быть без людей, быть одному!

להיות לבד

וְשׁוּב פָּנִים לִי מִלְטָפֶת רוּחַ,
דָּעָךְ בְּעֵנָנִים נֶצְנוּץ שָׁנִי,
וְשׁוּב כְּמוֹ לְמַפְלֵט שְׁקֵט בְּטוּחַ
לְשַׁעַת הַדְּמָדוּמִים נִכְנָס אֲנִי.

וּמִיֶּשֶׁהוּ דוֹאֵג חֹבֵב בֶּר-כֶּשֶׁר
יוֹשִׁיט פֶּתָאֵם לִי חֹשֶׁךְ מְכַל צַד,
וְאַהֲנָה לְזִמְן קֶצֶר מֵאֲשֶׁר:
לְהִיּוֹת בְּלִי אֲנָשִׁים, לְהִיּוֹת לְבַד.

1907

Демон самоубийства

И кто, в избытке ощущений,
Когда кипит и стынет кровь,
Не ведал наших искушений,
Самоубийство и любовь!

Ф. Тютчев

Своей улыбкой, странно-длительной,
Глубокой тенью черных глаз
Он часто, юноша пленительный,

דמון של התאבדות

(*)

וּמִי, בְּעֵדָךְ תַּחוּשׁוֹתֵינוּ,
כְּשֶׁדָם הוּא קָרַח וְלִבָּה,
שֶׁלֹא יָדַע אֶת פְּתוּיֵינוּ –
גַּם הַתְּאֲבָדוֹת, גַּם אֶהְבָּה!

(פ. טיוטצ'ב "תאומים")

תְּכוּפּוֹת בְּחִיּוּכָיו עוֹדֵנוּ,
בְּצֶל עֵמֶק רִיסָיו שְׁחוּרִים
הוּא, עֹלָם שׁוֹבָה-לֵב, אוֹתֵנוּ,

Обворожает, скорбных, нас.

נוגים ועצובים, מקסים.

В ночном кафе, где электрический
Свет обличает и томит
Он речью, дьявольски-логической,
Вскрывает в жизни нашей стыд.

בבית-קפה אשר זורח
באור-חשמל חושף, דולה,
הוא בנאום שטן פקח
בושת חיינו מגלה.

Он в вечер одинокий - вспомните,-
Когда глухие сны томят,
Как врач искусный в нашей комнате,
Нам подает в стакане яд.

ובליל בדידות המיגעת,
כשהחלום קרוב לקרס,
כמו מרפא מומחה בר-דעת,
הוא סם מושיט לנו בכוס.

Он в темный час, когда, как оводы,
Жужжат мечты про боль и ложь,
Нам шепчет роковые доводы
И в руку всовывает нож.

וכשמגביר השקר חסן
כדי להכאיב ולהכעיס –
הוא נמוקים לוחש באזן,
סכין ביד לנו מכניס.

Он на мосту, где воды сонные
Бьют утомленно о быки,
Вздувает мысли потаенные
Межами злобы и тоски.

ועל הגשר וברוח,
כשמים מתמלאים שנה,
הוא מלבה אש במפוח
של געגוע ושבאה.

В лесу, когда мы пьяны шорохом,
Листвы и запахом полян,
Шесть тонких гильз с бездымным порохом
Кладет он, молча, в барабан.

ביער משכר בלחש
הוא שכל עלם מדקדק,
וששת תרמילים עם נחש
דומם מניח לאקדח.

Он верный друг, он - принца датского
Твердит бессмертный монолог,
С упорностью участия братского,
Спокойно-нежен, тих и строг.

כמו נסיך דניה מנסח
השאלה במונולוג,
עקש כמו אח ללב לוקח,
עודו חמור עד אפילו.

В его улыбке, странно-длительной,
В глубокой тени черных глаз

לכן, בחיוכו עודנו,
בצל עמק ריסיו שחורים,

Есть омут тайны соблазнительной,
Властительно влекущей нас...

יש סוד אשר מושך אותנו
יש מערבֿלת של קסמים.

1910

(* כאן דימון – רוח הרוע

Египетский раб (Я жалкий раб царя...)

Я жалкий раб царя. С восхода до заката,
Среди других рабов, свершаю тяжкий труд,
И хлеба кус гнилой — единственная плата
За слезы и за пот, за тысячи минут.

Когда порой душа отчаяньем объята,
Над сгорбленной спиной свистит жестокий кнут,
И каждый новый день товарища иль брата
В могилу общую крюками волокут.

Я жалкий раб царя, и жребий мой безвестен;
Как утренняя тень, исчезну без следа,
Меня с земли века сотрут, как плесень;

Но не исчезнет след упорного труда,
И вечность простоит, близ озера Мерида,
Гробница царская, святая пирамида.

עבד מצרי

רק עבד של פרעה, אני עד ליל משחר,
בין אין ספור עבדים עובד בלי הפסקות,
פת לחם רקובה היא לבדה - השכר
על זיע ודמעות, על עול אלפי דקות.

ולפעמים, יאוש עוצר אותי כמו סכר,
ועל הגב כפוף מגלב מרביץ מפות,
וכל יום באנקול נתפס עוד איש כמו פגר,
או אח שלי נסחב לבית קברות.

רק עבד של פרעה, אני לא חשתי חפז;
כצל בבקר עקבי יסיר גורל,
מחלד ומחקו אותי שנים כמו עבש;

אולם, לא יעלם עקב של העמל,
לנצח יעמד על-יד אגם מרידה,
כמו קבר מפאר, בית-קדש – פירמידה.

1911

Sed non satiat * *

Что же мне делать, когда не пресыщен
Я - этой жизнью хмельной!

Sed non satiat

(*
מה לעשות לי אם עוד לא שבעתי
מהחיים משכרים!

Что же мне делать, когда не пресыщен
Я - вечно юной весной!
Что же мне делать, когда не пресыщен
Я - высотой, глубиной!
Что же мне делать, когда не пресыщен
Я - тайной муки страстной!

Вновь я хочу все изведать, что было...
Трепеты, сердце, готовь!
Вновь я хочу все изведать, что было:
Ужас, и скорбь, и любовь!
Вновь я хочу все изведать, что было,
Все, что сжигало мне кровь!
Вновь я хочу все изведать, что было,
И - чего не было - вновь!

Руки несытые я простираю
К солнцу и в сумрак опять!
Руки несытые я простираю
К струнам: им должно звучать!
Руки несытые я простираю,
Чтобы весь мир осязать!
Руки несытые я простираю -
Милое тело обнять!

* Но не утоленный (лат.)

В Голландии

Эти милые, красно-зеленые домики,
Эти садики, в розах и желтых и алых,
Эти смуглые дети, как малые гномики,

מה לעשות לי אם עוד לא שבעתי
מהלבלוב עלומים!
מה לעשות לי אם עוד לא שבעתי
מהמרומים, עמקים!
מה לעשות לי אם עוד לא שבעתי
מסוד ענות יצרים!

ושוב כמה לחוש מה שחשתי...
לב, תתכונן שוב לרעד!
ושוב כמה לחוש מה שחשתי:
צער, זעזועות, אהבות!
ושוב כמה לחוש מה שחשתי,
מה ששרף דם עד כלות!
ושוב כמה לחוש מה שחשתי...
מה שהיה כבר ועוד!

זוג של ידים מושיט ללא שבע
סתר למשש ואביב!
זוג של ידים מושיט ללא שבע
שוב מיתרים להלהיב!
זוג של ידים מושיט ללא שבע
עד קצה יקום להרחיב!
זוג של ידים מושיט ללא שבע -
כדי לחבק גוף חביב!

1912

(* אולם, לא רווי (לטינית)

בהולנד

הבתים הקטנים חביבים, באדם או ירק גג צבוע,
הגינות הקטנות בצהב ושני של הירד,
ילדים-גמדים שזופים, כל אחד - צעצוע,

Отраженные в тихо-застывших каналах,-

Эти старые лавки, где полки уставлены
Рядом банок пузатых, давно закоптелых,
Этот шум кабаков, заглушенный, подавленный,
Эти рослые женщины в чепчиках белых,-

Это все так знакомо, и кажется: в сказке я,
И готов наважденью воскликнуть я: vade!
Я с тобой повстречался, Рембрандтова Саския?
Я в твой век возвращен, Адриан ван Остаде?

Мумия

Я - мумия, мертвая мумия.
Покровами плотными сдавленный,
Столетия я сплю бестревожно,
Не мучим ни злом, ни усладой,
Под маской на тайне лица.

И, в сладком томлении раздумия,
В покой мой, другими оставленный,
Порой, словно тень, осторожно
Приходит, с прозрачной лампадой,
Любимая внучка жреца.

В сверкании лала и золота,
Одета святыми уборами,
Она наклоняется гибко,
Целует недвижимую маску

משתקפים בְּרָאֵי תַעֲלוּת, דּוּמְיָהּ בּוֹ נִשְׁמָרֶת.

חֲנוּיֹת יְשָׁנוֹת, מִדְּפִים סְבִיב הַחֹדֶר כְּמוֹ כֶּתֶר,
עִם שׁוּרוֹת צִנְצָנוֹת עֲבוֹת-כָּרֶס בְּפִיחַ שְׁלֵהֶבֶת,
וּשְׂאוֹן מִרְזָחִים – מִהֶסֶה וְעָמוּם כְּמוֹ מִסְתֵּר,
הַנָּשִׁים הַגְּדוּלוֹת, וְצִחוֹת שְׁבִיס עֵין צוֹרֶכֶת.

וְהִלֵּל לִי מוֹכֵר, וְנִדְמָה כְּסֹפֹר שֶׁבִקְשָׁתִי,
וּמוֹכֵן אֲנִי לַחֲזִיזִין לְקִרְוֹא: * vade!
הֲלֹא, סִסְקִיָּה, אִשֶּׁת רֵמְבְּרַנְדֵּט בִּרְ אִמֶּשׁ פִּגְשָׁתִּי?
הַהֲחִזִּירוּ אוֹתִי לְזִמְנָךְ, אֲדִרְיָאן וּן אוֹסְטָדֶה?

Leiden ,1913

* לך! (לטינית)

הַחֲנוּט

אֲנִי חֲנוּט מֵת וְטוֹבָע
בְּשֶׁרֶף וְעֶטוֹף רִבְדִּי בֶּד;
נִפְשִׁי לֹא שְׁמַחָה, לֹא כּוֹאֶבֶת,
מֵאוֹת שָׁנִים שְׁנֵת זֹ נִמְשָׁכֶת,
מִסִּיָּה כָּל סוֹדוֹת פָּנֵי טוֹמֵן.

בְּמִתְק עֶרְגָּה שְׂרַעֲפִיָּה
אֵלֵי, הָעֶזּוֹב כָּבֵר לְעַד,
כְּמוֹ צֶל לְפַעֲמִים מִתְגַּנֶּבֶת,
לְאוֹר פְּתִיל הַשֶּׁמֶן הוֹלֶכֶת
נִקְדָּה אֲהוּבָה שֶׁל כֹּהֵן.

זֶהָב וְרִבִּינִים שְׁפוּע
כְּסוּי הַחֶרְטוּם עַל גּוֹפָה.
וְהִיא רַק עָלֵי מִסְתַּכֶּלֶת,
אֶת מִסְכָּתִי מְנַשֶּׁקֶת,

И шепчет заклатья любви:

"Ты, спящий в гробнице расколотой!
Проснись под упорными взорами,
Привстань под усталой улыбкой,
Ответь на безгрешную ласку,
Для счастья, для мук оживи!"

Стуча ожерельями, кольцами,
Склоняется, вся обессилена,
И просит, и молит чего-то,
И плачет, и плачет, и плачет
Над свитком покровов моих...

Но как, окружен богомольцами,
Безмолвен бог, с обликом филина,
Я скован всесильной дремотой.
Умершим что скажет, что значит
Призыв непрозревших живых?

Детские упования

Снова ночь и небо, и надменно
Красный Марс блистает надо мной.
Раб земли, окованный и пленный,
Что томиться грезой неземной?

Не свершиться детским упованьям!
Не увидишь, умиленный, ты
Новый луч над вечным мирозданьем:
Наш корабль в просторах пустоты!

הוֹגֶה הַשְּׁבָעֶת אֶהְבֶּה:

"אַתָּה, בְּאֶרֶן הַפְּקוּעַ,
הִקְץ לְבַת-צָחוּק עֵיפָה,
אֲנִי מִצְוָה, מִתְפַּלֶּלֶת:
עֲנֵה לַחֲבֵה מִשְׁתוֹקֶקֶת,
לְאִשֶּׁר וְלִדְאָבָה!"

וְשִׁחָה רוֹעֶדֶת בְּלִי כֹחַ,
יוֹצֵרֶת צִלְצוּל קְשׁוּטִים,
וְהִיא מְחַכָּה, מְבַקֶּשֶׁת,
בּוֹכָה וּבּוֹכָה לֹלֵא נִיעַ
מֵעַל כְּסוּיִים מִתְקַפְּלִים...

אַךְ, כְּמוֹ שִׁשׁוֹתֶק אֶל-הָאֵחַ
בְּפָנֵי אֲנָשִׁים סוֹבְבִים,
כְּבִלְנִי תְנוּמָה מִתְעַקֶּשֶׁת.
כִּי לָנוּ, מֵתִים, מָה תִּבְיַע
קְרִיאַת הַחַיִּים הַסּוּמִיִּם?

1913

תְּקוּוֹת יְלָדוּתִיּוֹת

שׁוּב רָקִיעַ, לֵיל וְטַל כְּמוֹ הֶבֶל,
אֲדָם מֵאֲדָם יְהִיר מְפָלִיט.
עָבַד אֶרֶץ זֶ – שָׁבּוּי, בְּכַבֵּל,
לְמָה תֵּר בְּהִזְיָה שְׁמִימִית?

לֹא תִגָּשִׁים תְּקוּוֹת-יְלָדוּת סוֹרֶרֶת!
לֹא תִרְאֶה שְׂמֵחַ אִיךָ תִּקְוִים
קָרַן חֲדָשָׁה תִּבְּל חוֹרֶרֶת –
חֲלָלִית שְׁלָנוּ בִּיקוּם!

Не свершишь ты первого полета,
Не прочтешь и на столбцах газет,
Что безвестный, ныне славный, кто-то,
Как Колумб, увидел новый свет.

Что ж, покорствуй! Но душа не хочет
Расставаться с потаенным сном
И, рыдая, радостно пророчит
О великом имени земном.

О, ужель, как дикий краснокожий,
Удивится пришлецам Земля?
И придет крестить любимец божий
Наши воды, горы и поля?

Нет! но мы, своим владея светом,
Мы, кто стяг на полюс донесли,
Мы должны нести другим планетам
Благовестье маленькой Земли.

לא תטוס ראשון מעל יָרֵחַ,
לא תקרא בעתונות על ד"ש,
שְׁמִסֵּר אִישׁ אֶלְמוּנִי – אִוֵּרִי,
כְּמוֹ קוֹלוֹמְבוֹס, בְּעוֹלָם חֲדָשׁ.

אֲזֵ הָיָה צִיְתֵנִי! אֲבֵל הַנֶּפֶשׁ,
הִיא אֵינָה נִפְרָדֶת מִחִלּוֹם,
וּבּוֹכָה, צוֹהֶלֶת – מִבְקָשֶׁת
שֵׁם גָּדוֹל לְרֹכֵשׁ לָהּ בַּמָּקוֹם.

הוֹ, הָאֵם כְּמוֹ אִישׁ פְּרָאִי אוֹ יֶלֶד
תִּתְּפֹלֵא פֶעַם עַל חִיזָרִים?
וַיָּבֹא מִחֲמַד הָאֵל לַחֲלָד
כְּדִי לְטַבֵּל בַּמַּיִם הַקְּדוּשִׁים?

לֹא! בִּקְטָב כְּבֵר הַנֶּס הִרְמֵנוּ!
אָנוּ, שְׂשׁוּלָטִים בְּאוֹר אֵיתֵנִי,
לַחֲלָל נִשָּׂא בְּשׁוֹרָה שְׁלֵנוּ
מִכְדּוֹר הָאֶרֶץ הַקָּטָן.

1914, זגוולד

Круги на воде

От камня, брошенного в воду,
Далеко ширятся круги.
Народ передает народу
Проклятый лозунг: "мы - враги!"

Племен враждующих не числи:
Круги бегут, им нет числа;
В лазурной Марне, в желтой Висле
Влачатся чуждые тела;

עגולים על המים

כְּמוֹ אֶבֶן שֶׁבִּים יוֹצֶרֶת
עגול הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵב,
כֹּה עִם לָעַם מוֹסֵר אֲגָרֶת,
אוֹת מְקַלֵּל: "אַתָּה – אוֹיֵב!"

שְׂבָטִים עוֹיְנִים כָּאֵן אֵל תִּסְפֹּר נָא:
הֵם כְּמוֹ הָעִגּוּלִים רַבִּים;
גּוֹפּוֹת זָרִים בְּתִכּוֹל שֶׁל מַרְנָה,
בְּוִיסָלָה צְהוּבָה צוֹפִים;

В святых просторах Палестины
Уже звучат шаги войны;
В Анголе девственной - долины
Ее стопой потрясены;

Безлюдные утесы Чили
Оглашены глухой пальбой,
И воды Пе-че-ли покрыли
Флот, не отважившийся в бой.

Везде - вражда! где райской птицы
Воздушный зыблется полет,
Где в джунглях страшен стон тигрицы,
Где землю давит бегемот!

В чудесных, баснословных странах
Визг пуль и пушек ровный рев,
Повязки белые на ранах
И пятна красные крестов!

Внимая дальнему удару,
Встают народы, как враги,
И по всему земному шару
Бегут и ширятся круги.

Ultima Thule

Где океан, век за веком стучась о граниты,
Тайны свои разглашает в задумчивом гуле,
Высится остров, давно моряками забытый,-
Ultima Thule.

בְּמִרְחָבִים שֶׁל פְּלִשְׁתִּינָה
קְדוּשָׁה, צוֹעֵדֶת מִלְחָמָה;
וּלְאַנְגוֹלָה כְּבֶר הַכּוֹיִנָה
אֶת אוֹן גְּדוּדִים בִּיד רָמָה.

צוֹקִים בְּתוֹךְ שְׂמָמָה שֶׁל צִ'לֵּה
שׁוֹמְעִים יְרֵי שְׁאוֹן קָרֵב,
הַצִּיפּוֹ כָּל מִיָּמֵי פֶה-צִ'ה-לִי
הַצִּי אֲשֶׁר פָּחַד מִקָּרֵב.

בְּכָל מְקוֹם אִיבָה! בּוֹ רֶטֶן
נִמְר מִשְׁמִיעַ, בּוֹ מַעוֹף
נִרְאָה שֶׁל צִפְרֵי הַעֵדֶן,
בּוֹ סוּס-הַיָּאוֹר מוֹשֵׁךְ לוֹ גּוֹף.

בְּאַמְצַע כָּל הָאָרֶץ שָׁסַע,
צֹחַת כְּדוֹר, שְׂאֵגַת תּוֹתַח,
וְלִבָּן תַּחבְּשׁוֹת עַל פְּצַע,
וְאַדָם צָלַב עַל רֹאשׁ מוֹנַח!

מִהֶלְוֹמוֹת הַגְּבִירוֹ מָרָץ,
עַמִּים קָמִים כְּאוֹיִבִים,
וְעַל-פְּנֵי כָּל כְּדוֹר-הָאָרֶץ
מִתְרַחֲבִים הָעִגּוּלִים.

1914, ורשה

Ultima Thule

שֵׁם אוֹקִיאָנוֹס מִכָּה עַל אִי-שַׁחַם רָגוּעַ,
וְסוֹדוֹתָיו מִגְלָה בְּשִׁאוֹן מְלִנְכוּלִי -
אֶרֶץ עוֹלָה שְׂמִמְזָן מִלְחִים לֹא פִקְדוּהָ -
* Ultima Thule.

Вымерли конунги, здесь что царили когда-то,
Их корабли у чужих берегов затонули.
Грозно безлюдье вокруг, и молчаньем объята
Ultima Thule.

Даже и птицы чуждаются хмурых прибрежий,
Где и тюлени на камнях не дремлют в июле,
Где и киты проплывают все реже и реже...
Ultima Thule.

Остров, где *нет* ничего и где все только *было*,
Краем желанным ты кажешься мне потому ли?
Властно к тебе я влеком неизведанной силой,
Ultima Thule.

Пусть на твоих плоскогорьях я буду *единым*!
Я посещу ряд могил, где герои уснули,
Я поклонюсь твоим древним угрюмым руинам,
Ultima Thule.

И, как король, что в бессмертной балладе помянут,
Брошу свой кубок с утеса, в добычу акуле!
Канет он в бездне, и с ним все желания канут...
Ultima Thule!

* Крайняя Фула (лат.)

Мы — скифы

Мы — те, об ком шептали в старину,
С невольной дрожью, эллинские мифы:

קוֹנוֹנְגִים כָּבֵד נִכְחָדוּ שְׁמֵלְכוֹ עָלָיו פָּעַם,
כָּל סְפִינוֹתֵיהֶם טָבְעוּ וְלֹא לֹא יָחִילוּ.
רִיק מְאֹדָם בְּשִׁתְיָקָה מְאִימָת כָּמוֹ רַעַם
Ultima Thule.

בָּא לַעֲתִים רְחוֹקוֹת לְיִתְּן בְּאוֹקְטוּבֵר,
וְכָל־יָם לֹא שׁוֹכְבִים עַל הַחוֹף בְּיֹלִי,
מִתְרַחֲקִים צָפְרִים מֵהָאִי חֲמוּר-סֶבֶר
Ultima Thule.

אֵין שׁוּם דָּבָר שֵׁם, וְמָה שֶׁהָיָה, עַף בְּרוּחַ.
זֹהִי סֶבֶה שְׁאֵתָה בְּתוֹךְ נֶפֶשׁ שֶׁתוּל לִי?
וּבִפְחוֹת לֹא נוֹדְעִים אֲנֹכִי לְחֹפִיךָ לְקוֹחַ,
Ultima Thule.

טוֹב אִם אֶפְקֹד לְבִדִּי חוֹרְבוֹת שָׁנוֹת עֲבָרוּ,
אֲשֶׁתְּחַוֶּה עַל קִבְרֵי גִבּוֹרִים, מִלְכֵי-פֶלֶא
שֶׁעַל הָאִי בְּטִירוֹת חֲזָקוֹת וּגְדוּלוֹת פָּעַם גָּרוּ,
Ultima Thule.

וְכִמוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר בִּבְלָדָה נִזְכָּר בַּת-אֱלֻמוֹת, **
גְּבִיעַ רַב-עֵרָךְ אֲשֶׁלֶּיךָ מֵהַצּוֹק בְּפִינְאֵלָה,
וּמִצּוּלָה תִקַּח כָּל כְּמִיּהוּתִי לְצִלְמוֹת...
Ultima Thule!

1915

* פולה שבקצה (לטינית)
** ב"פאוסט" של גתה

אַנְחֵנוּ - סְקִיתִים

עָלִינוּ רָחֲשׁוּ מְלֹאֵי אִימָה
בְּנֵי הַלְנִים בְּסִפּוּרִים וּמִיתִים:

Народ, взлюбивший буйство и войну,
Сыны Геракла и Эхидны,— скифы.

Вкруг моря Черного, в пустых степях,
Как демоны, мы облетали быстро,
Являясь вдруг, чтоб сеять всюду страх:
К верховьям Тигра иль к низовьям Истра.

Мы ужасали дикой волей мир,
Горя зловеще, там и здесь, зарницей:
Пред нами Дарий отступил, и Кир
Был скифской на пути смирен царицей.

Что были мы?— Щит, нож, колчан, копье,
Лук, стрелы, панцирь да коня удила!
Блеск, звон, крик, смех, налеты,— все бытѣ
В разгуле бранном, в пире пьяном было!

Лелеяли нас вьюги да мороз:
Нас холод влек в метельный вихрь событий;
Ножом вино рубили мы, волос
Замерзших звякали ледяные нити!

Наш верный друг, учитель мудрый наш,
Вино ячменное живило силы:
Мы мчались в бой под звоны медных чаш,
На поясе, и с ними шли в могилы.

Дни битв, охот и буйственных пиров,
Сменяясь, облик создавали жизни...
Как было весело колоть рабов,
Пред тем, как зажигать костер, на тризне!

В курганах грузных, сидя на коне,
Среди богатств, как завещали деды,

העם של פְּרַענוֹת ומִלְחָמָה,
יְלָדֵי אַכִּידָנָה וְהֶרַקְלֵס – סְקִיתִים. (*)

סָבִיב לַיִם שְׁחוֹר נְרָאִים נוֹרָא
בְּעֶרְבוֹת שְׁמָמָה, תַּמִּיד כְּמוֹ לֵבָה,
בָּאִים לִפְתָּע וְזוֹרְעִים מוֹרָא
מִמַּעַלָּה-חֲדָקָל עַד דְּנוּבָה.

פְּרָאוֹת שֶׁל דְּרוֹר שְׁלָנוּ כְּמוֹ דִּלְקָה
שְׂרָפָה הַכֹּל וְאֵת כָּלֶם הַבִּיסָה:
נֶסֶוג מִפְּנֵינוּ דְרִינֹשׁ, מִלֶּכָּה
שְׁלָנוּ כּוֹרֵשׁ הַגְדוֹל הַנִּיסָה.

הֵיינוּ אַז - נִרְתִּיק חֲצִים, כִּידוֹן,
מִגֵּן, שְׂרִיוֹן, רִתְמַת הַסּוּס וְקֶשֶׁת!
בְּרֶק, צִלְצוּל, צוֹחָה! כָּל הַקִּיִּים -
מִשְׁתָּה שְׁכָרוֹת וְהוֹלְלוֹת עֶקֶשֶׁת!

וְדָאֵגוּ לָנוּ סוּפוֹת שְׁלָגִים וְקָר,
לְאֵרוּעֵי-דָמִים שְׁלַחוּ אוֹתָנוּ;
יַיִנוֹת חֲתָכְנוּ בְּסַכִּין, מִכְפּוֹר
כְּמוֹ חוּט פֶּשֶׁתָּן קָפָא שַׁעַר שְׁלָנוּ!

חֵבֶר מַסּוֹר, מוֹרָה עִם שְׁכָל רַב –
יַיִן שְׁעוֹרָה הוֹסִיף כָּחוֹת לְגִבְרָ:
קִבְיוֹת נְחֹשֶׁת צִלְצְלוּ בְּקֶרֶב,
אַתֶּם הִלְכְּנוּ יַחַד גַּם לְקֶבֶר.

יְמֵי קִרְבוֹת וְצִיד וּמִשְׁתִּים,
אֲשֶׁר לְסִירוּגִין חַיִּים הִצִּיבוּ...
בְּפָנֵי מוֹקֵד לְזָכָר הַנוֹפְלִים
אַז בְּשִׁמְחָה הֶעֱבָדִים הַקָּרִיבוּ!

גְּבָעוֹת הִרְמָנוּ בְּמַצּוֹת סָבִים,
שֵׁם בֵּין אוֹצְרוֹת, לֹלֵא שִׁשּׁוֹן וְזַעַם,

Спят наши грозные цари: во сне
Им грезятся пиры, бои, победы.

Но, в стороне от очага присев,
Порой, когда хмелели сладко гости,
Наш юноша выделявал для дев
Коней и львов из серебра и кости.

Иль, окружив сурового жреца,
Держа в руке высоко факел дымный,
Мы, в пляске ярой, пели без конца
Неистово-восторженные гимны!

В горнем свете

Я сознаю, что постепенно
Душа истаивает. Мгла
Ложится в ней. Но, неизменно,
Мечта свободная - светла!

Бывало, жизнь мutilи страсти,
Как черный вихрь морскую гладь;
Я, у враждебных чувств во власти,
То жаждал мстить, то мог рыдать.

Но как орел в горах Кавказа,
За кругом круг, уходит ввысь,

חולמים בשנת מלכינו על סוסים,
על הקרבות, על נצחונות של פעם.

אך לפעמים, רחוק מהמוקד,
כשהאורחים כבר נחרו בקצב,
לעלמות העלם השוקד
יצר סוסים ואריות מפסף.

או סביב כהן קודר בחוג נסוב,
לפיד מלא עשן ביד נרימה,
רוקדים, שרים ביחד ללא סוף
שירים פרועים בלהט... וקדימה!

1916

(* הרקלס הוא גיבור אלוהי, אכידנה, המכונה גם "אם
כל המפלצות", היא מפלצת מן המיתולוגיה היוונית;
סקיתים הם קבוצת עמים ממוצא הודו-אירופי שישבו
בין המאה ה-8 לפנה"ס למאה הראשונה לפנה"ס
בערבות אוקראינה הדרומית לחופיו של הים השחור.

באור של מעלה

בהדרגה, אני יודע,
נמוגה נפש-שעוה,
ואפל בתוכה שוקע,
אבל חלום מלא תקווה.

הייתי מתלהט לא פעם
כמו ים מסערת רוחות:
לסרוגין – שלונה וזעם,
נקם ואז בכי לדורות.

אולם, כמו שעולה העיט
החג מעל הרי קוקז,

Чтоб скрыться от людского глаза,-
Желанья выше вознеслись!

Я больше дольних смут не вижу,
Ничьих восторгов не делю;
Я никого не ненавижу
И - страшно мыслить - не люблю!

Но, с высоты полета, бездны
Открыты мне - былых веков:
Судьбы мне внятен ход железный
И вопль умолкших голосов.

Прошедшее, как дно морское,
Узором стелется вдали;
Там баснословных дней герои
Идут, как строем корабли.

Вникая в смысл тысячелетий,
В заветы презренных наук,
Я словно слышу, в горнем свете
Планетных сфер певучий звук;

И, прежнему призванью верен,
Тот звук переливаю в стих,
Чтоб он, отчетлив и размерен,
Пел правду новых снов моих!

Мир электрона

Быть может, эти электроны
Миры, где пять материков,

שואף להעלים מעין –
שאִיפּוֹתֵי עָלוּ מֵאָז.

לִי לֹא נִרְאִים רִיבִים בְּחֶלֶד,
וּלְשִׁמְחוֹת לֹא מִתְקַרֵּב,
שֶׁנֶאֱמָה אוֹתִי כָּבֵר לֹא אוֹכֵלֶת;
נוֹרָא מְכַל – אֵינִי אוֹהֵב!

אָבֵל גְּלוּיִים לִי מִלְמַעְלָה
תְּהוֹמוֹת קְדוּמוֹת שֶׁל הַשָּׁנִים,
גּוֹרֵל נִשְׁמָע שׁוֹעֵט לוֹ הֶלְאָה,
וְצַעֲקַת קוֹלוֹת אֱלֹמִים.

צִיּוֹר יָמֵי עֶבֶר טוֹבֵעַ,
שִׁקּוּף כְּמוֹ קֶרֶקַע יָם קִיצִי,
וְטוֹר שֶׁל גְּבוּרִים פּוֹסֵעַ
כְּבִמְסוֹדֵר סְפִינוֹת הַצִּי.

אֶל מִשְׁמַעוֹת הַזָּמָן קוֹלֵעַ,
אֶל עֵמֶק מַדְעִים רְתוּם,
בְּאוֹר שֶׁל מַעְלָה, כָּבֵר שׁוֹמֵעַ
אֲנִי צָלִיל סְפִרוֹת בִּיקוּם.

עַל-פִּי שְׁלִיחוֹת קְבוּעָה שֶׁל לִירָה
אֶמְזַג אוֹתוֹ לְשִׁיר מִתְאַיִם -
חֵד וְקִצּוֹב אֶמֶת יְשִׁירָה
חִלּוּמוֹתֵי הַחֲדָשִׁים!

1918

עולם של אלקטרון

אולי האלקטרון – איך דעתך? –
עולם שלם של יבשות,

Искусства, знания, войны, троны
И память сорока веков!

Еще, быть может, каждый атом -
Вселенная, где сто планет;
Там - все, что здесь, в объеме сжатом,
Но также то, чего здесь нет.

Их меры малы, но все та же
Их бесконечность, как и здесь;
Там скорбь и страсть, как здесь, и даже
Там та же мировая спесь.

Их мудрецы, свой мир бескрайный
Поставив центром бытия,
Спешат проникнуть в искры тайны
И умствуют, как ныне я;

А в миг, когда из разрушенья
Творятся токи новых сил,
Кричат, в мечтах самовнушенья,
Что бог свой светоч загасил!

עם זכרון אלפי שנות דעת,
אמנויות, כסים, קרבות!

וכל אטום זעיר הטפח –
מאות אלפי פלנטות, שם
הכל כמו כאן באפס נפח,
גם מה שקאן אינו קיים.

זירה קטנה, טפלה כאלו,
אך בשבילם היא אין-סופית;
גם יצר, גם יגון, אפלו
גם יהירות כלל-עולמית.

את עולמם חכמי השבט
הציבו במרכז קיום,
חוקרים תעלומה נסתרת,
בדיוק כמוני, של יקום.

וברגע קשמתוך ההרס
כחות חדוש עולים לאור,
משכנעים, מגבה רמש
פוסקים: "האל כבה מאור!"